# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

8 päivänä heinäkuuta 1999 *

Asiassa C-245/92 P,

**Chemie Linz GmbH**, kotipaikka Linz (Itävalta), edustajanaan asianajaja O. Lieberknecht, Düsseldorf, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto A. Bonn, 22 Côte d'Eich,

valittajana,

jota tukee

**DSM NV**, kotipaikka Heerlen (Alankomaat), edustajanaan asianajaja I. G. F. Cath, Haag, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto L. Dupong, 14 a rue des Bains,

väliintulijana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (ensimmäisen jaoston) asiassa T-15/89, Chemie Linz vastaan komissio, 10.3.1992 antaman tuomion (Kok. 1992, s. II-1275) kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

vastapuolena:

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja G. zur Hausen, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit G. Hirsch, G. F. Mancini (esittelevä tuomari), J. L. Murray ja H. Ragnemalm,

julkisasiamies: G. Cosmas,

kirjaajat: apulaiskirjaaja H. von Holstein ja johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Chemie Linz GmbH:n, edustajinaan O. Lieberknecht ja asianajaja K. Klusmann, Düsseldorf, DSM NV:n, edustajanaan I. G. F. Cath, ja komission, asiamiehenään G. zur Hausen, 12.3.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.7.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Chemie Linz GmbH on yhteisöjen tuomioistuimeen 26.5.1992 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-15/89, Chemie Linz vastaan komissio, 10.3.1992 antamaan tuomioon (Kok. 1992, s. II-1275; jäljempänä valituksenalainen tuomio).

**Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa**

2 Valituksen taustalla olevat tosiseikat, sellaisina kuin ne ilmenevät valituksenalaisesta tuomiosta, ovat seuraavat.

3 Useat Euroopan petrokemianteollisuudessa toimivat yritykset nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 23 päivänä huhtikuuta 1986 tehdystä komission päätöksestä 86/398/ETY (asia IV/31.149 — Polypropeeni; EYVL L 230, s. 1; jäljempänä polypropeenipäätös).

4 Komission tekemien toteamusten mukaan, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin vahvistanut, ennen vuotta 1977 polypropeenimarkkinoille toimitti tavaraa kymmenen tuottajaa, joista neljällä (Montedison SpA [jäljempänä Monte], Hoechst AG, Imperial Chemical Industries plc ja Shell International Chemical Company Ltd) oli hallussaan yhteensä 64 prosenttia markkinoista. Kun Monten hallussa olleiden patenttien voimassaoloaika oli päättynyt, markkinoille tuli vuonna 1977 uusia tuottajia, mikä johti siihen, että

tosiasiallinen tuotantokapasiteetti kasvoi huomattavasti ilman, että kysyntä olisi kuitenkaan vastaavasti kasvanut. Tämän seurauksena tuotantokapasiteetin käyttöaste nousi vuoden 1977 60 prosentista vuoden 1983 90 prosenttiin. Kukin kyseisenä ajankohtana yhteisössä toimineista tuottajista myi tuotetta kaikissa tai lähes kaikissa jäsenvaltioissa.

5 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kantaja Chemie Linz AG (aiemmin Chemische Werke Linz AG), jonka oikeudet ovat siirtyneet Chemie Linz GmbH:lle (jäljempänä Chemie Linz), kuuluu vuonna 1977 markkinoille tavaraa toimittaneisiin tuottajiin. Sen osuus Länsi-Euroopan markkinoista oli noin 3,2 ja 3,9 prosentin välillä.

6 Komissio esitti useissa alan yrityksissä samanaikaisesti tehtyjen tutkimusten perusteella useille polypropeenin tuottajille 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus; EYVL 1962, 13, s. 204) 11 artiklan nojalla tietojensaantipyyntöjä. Valituksenalaisen tuomion 6 kohdasta ilmenee, että saatujen tietojen perusteella komissio päätteli, että kyseiset tuottajat olivat vuosien 1977 ja 1983 välisenä aikana rikkoneet EY:n perustamissopimuksen 85 artiklaa (josta on tullut EY 81 artikla) siten, että ne olivat hinta-aloitteilla säännöllisesti vahvistaneet hintatavoitteet ja kehittäneet vuosittaisen myynnin valvontajärjestelmän jakaakseen käytettävissä olevat markkinat sovittujen tonnien tai prosenttimäärien perusteella. Tämä johti siihen, että komissio aloitti asetuksen N:o 17 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn menettelyn ja lähetti useille yrityksille, muun muassa Chemie Linzille, kirjalliset väitetiedoksiannot.

7 Menettelyn päätteeksi komissio teki polypropeenipäätöksen, jossa se totesi, että Chemie Linz oli rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa osallistumalla muiden yritysten kanssa Chemie Linzin osalta noin vuoden 1977 puolivälistä ainakin marraskuuhun 1983 saakka vuoden 1977 puolivälissä aloitettuun

sopimukseen ja yhdenmukaistettuun menettelytapaan, jolla polypropeeniä yhteismarkkinoille toimittavat tuottajat

— ottivat toisiinsa yhteyttä ja tapasivat toisiaan säännöllisesti (vuoden 1981 alusta lähtien kahdesti kuukaudessa) salaisissa kokouksissa keskustellakseen kauppapolitiikastaan ja tehdäkseen siitä päätöksiä;

— asettivat aika ajoin tuotteelle "tavoite"- (tai vähimmäis)myyntihintoja yhteisön jokaisen jäsenvaltion osalta;

— sopivat erilaisista toimenpiteistä, joilla oli tarkoitus yksinkertaistaa tällaisten tavoitehintojen käyttöönottoa, kuten (lähinnä) väliaikaisista tuotannonrajoituksista, tavarantoimituksia koskevien yksityiskohtaisten tietojen vaihdosta, paikallisten kokousten järjestämisestä ja vuoden 1982 loppupuolelta alkaen seurantajärjestelmästä, jolla oli tarkoitus korottaa hintoja tiettyjen asiakkaiden osalta;

— korottivat samanaikaisesti hintoja edellä mainittujen tavoitteiden täytäntöönpanemiseksi;

— jakoivat markkinat keskenään antamalla kullekin tuottajalle vuosittaisen myyntitavoitteen tai "kiintiön" (vuosina 1979, 1980 ja ainakin osan vuotta 1983) tai koko vuotta koskevan lopullisen sopimuksen puuttuessa vaatimalla

tuottajia rajoittamaan kuukausittaisia myyntejään jonkin aikaisemman ajanjakson myynnin mukaisiksi (vuosina 1981 ja 1982) (polypropeenipäätöksen 1 artikla).

8 Tämän jälkeen komissio määräsi kyseiset eri yritykset lopettamaan välittömästi nämä lainvastaisuudet ja pidättymään tulevaisuudessa kaikista sopimuksista tai yhdenmukaistetuista menettelytavoista, joilla voisi olla samanlainen tai samankaltainen tarkoitus tai vaikutus. Komissio määräsi ne lopettamaan myös kaikki yleensä liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja koskevat tietojenvaihtojärjestelyt ja huolehtimaan siitä, että kaikkia yleisiä tietoja koskevia tietojenvaihtojärjestelyjä (kuten Fides) hallinnoidaan niin, että sellaisia tietoja, joiden perusteella voidaan yksilöidä useiden määrättyjen tuottajien käyttäytyminen, ei vaihdeta (polypropeenipäätöksen 2 artikla).

9 Chemie Linzille määrättiin 1 000 000 ecun eli 1 471 590 000 Italian liiran (ITL) suuruinen sakko (polypropeenipäätöksen 3 artikla).

10 Chemie Linz nosti 11.8.1986 tästä päätöksestä kumoamiskanteen yhteisöjen tuomioistuimessa, joka siirsi 15.11.1989 antamallaan määräyksellä asian Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom (EYVL L 319, s. 1) nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

11 Chemie Linz vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että polypropeenipäätös kumotaan sitä koskevilta osin, ja toissijaisesti, että kyseisen päätöksen 3 artikla kumotaan siltä osin kuin sille asetettu sakko ylittää määrältään kohtuullisen sakon, jonka se pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vahvistamaan, ja että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Komissio vaati kanteen hylkäämistä ja kantajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 28.2.1992 jättämällään kirjeellä Chemie Linz pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lykkäämään tuomion julistamispäivää, aloittamaan uudelleen suullisen käsittelyn sekä määräämään asian selvittämistoimista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62, 64, 65 ja 66 artiklan mukaisesti seurauksena komission yhdistettyjen asioiden T-79/89, T-84/89—T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ja T-104/89, BASF ym. vastaan komissio (tuomio 27.2.1992, Kok. 1992, s. II-315; jäljempänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio) käsittelyssä esittämistä lausunnoista.

## Valituksenalainen tuomio

14 Käsitellessään tuomion 393 kohdassa mainittua suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaa vaatimusta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi 394 kohdassa, kuultuaan uudelleen julkisasiamiestä, ettei ollut syytä määrätä työjärjestyksen 62 artiklan mukaisesti suullista käsittelyä aloitettavaksi uudelleen eikä määrätä Chemie Linzin pyytämistä selvittämistoimista.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomion 395 kohdassa seuraavaa:

"On aluksi todettava, ettei edellä mainittu 27.2.1992 annettu tuomio voi sellaisenaan olla suullisen käsittelyn uudelleenaloittamisen perusteena nyt käsiteltävässä asiassa. Lisäksi nyt käsiteltävän asian kantaja ei ole suullisen käsittelyn päättymiseen mennessä väittänyt tai edes vihjannut, että riidanalainen päätös olisi mitätön niiden virheiden vuoksi, jotka todettiin edellä mainitussa 27.2.1992 annetussa tuomiossa. On siis pohdittava, onko kantaja perustellut riittävästi sitä,

miksi se ei aikaisemmin vedonnut väitettyihin virheisiin, joiden joka tapauksessa oli täytynyt tapahtua ennen kanteen nostamista. Vaikka yhteisöjen tuomioistuinten on ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan perustuvaa kumoamiskannetta tutkiessaan tutkittava viran puolesta, onko riidanalainen päätös mahdollisesti mitätön, se ei kuitenkaan merkitse sitä, että joka kerta tutkittaessa ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toiseen kohtaan perustuvaa kannetta olisi viran puolesta ryhdyttävä selvityksiin riidanalaisen päätöksen mahdollisen mitättömyyden toteamiseksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on tutkittava tämä kysymys viran puolesta vain siltä osin kuin asianosaiset esittävät riittäviä todisteita, joiden perusteella voidaan epäillä riidanalaisen päätöksen olevan mitätön. Tässä tapauksessa kantajan esittämissä perusteluissa ei kuitenkaan esitetä riittäviä todisteita siitä, että päätös saattaisi olla mitätön. Komission edustajien yhdistetyissä asioissa T-79/89, T-84/89—T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ja T-104/89 pidetyssä istunnossa antamista lausunnoista, joihin kantaja nojautuu, käy sen mukaan ilmi, että asianmukaisesti allekirjoitettua riidanalaisen päätöksen alkuperäiskappaletta ei ollut annettu myöskään nyt käsiteltävässä asiassa. Vaikka väitetty virhe olisi olemassa, se ei kuitenkaan sellaisenaan voisi olla riidanalaisen päätöksen mitättömyyden toteamisen perusteena. Kantaja ei näet ole esittänyt mitään todisteita selittääkseen, miksi komissio olisi muuttanut päätöstä jälkikäteen vuonna 1986 eli tavanomaissa tilanteessa, joka eroaa merkittävästi ns. PVC-tapauksiin liittyvistä erityisistä olosuhteista, jotka johtuivat siitä, että komission virkakausi oli päättymässä tammikuussa 1989. Tältä osin ei riitä, että kantaja varasi itselleen oikeuden kehitellä myöhemmin tähän seikkaan liittyviä perusteita. Tässä tilanteessa mikään ei anna aihetta katsoa, että periaatetta, jonka mukaan tehtyä päätöstä ei voida muuttaa, olisi loukattu riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen ja että päätös olisi sen vuoksi kantajan eduksi menettänyt siihen ensi arviolta liittyvän laillisuusolettaman. Pelkästään se seikka, että asianmukaisesti todistusvoimaiseksi saatettu alkuperäiskappale puuttuu, ei sellaisenaan aiheuta riidanalaisen päätöksen mitättömyyttä. Näin ollen ei ollut myöskään tarpeen aloittaa suullista käsittelyä uudelleen uusien asian selvittämistoimien määräämiseksi. Koska kantajan väitteet eivät voisi olla tuomion purkamista koskevan hakemuksen perusteina, ei ollut tarpeen hyväksyä suullisen käsittelyn uudelleenaloittamista koskevaa kantajan vaatimusta."

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja velvoitti Chemie Linzin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

## Valitus

17 Chemie Linz vaatii valituksessaan, että yhteisöjen tuomioistuin

— ensisijaisesti

— kumoaa sekä valituksenalaisen tuomion että polypropeenipäätöksen sitä koskevilta osin;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

— toissijaisesti

— kumoaa valituksenalaisen tuomion ja palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi asian uudelleen.

18 Chemie Linz vaatii lisäksi, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaisi komission esittämään polypropeenipäätöstä tehtäessä olemassa olleet päätöstekstit, kyseisen päätöksen todistusvoimaiseksi saatetut versiot sekä 23.4.1986 pidetyn tätä päätöstä koskevan komission kokouksen pöytäkirjan.

19 DSM NV (jäljempänä DSM) hyväksyttiin yhteisöjen tuomioistuimen 30.9.1992 antamalla määräyksellä osallistumaan oikeudenkäyntiin tukemaan Chemie Linzin vaatimuksia. DSM vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— kumoaa valituksenalaisen tuomion;

— toteaa polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaa sen;

— toteaa polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaa sen kaikkiin niihin nähden, joille se on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko polypropeenipäätöksen adressaatit valittaneet valituksenalaisesta tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty;

— toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi, onko polypropeenipäätös mitätön tai onko se kumottava;

— joka tapauksessa velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut sekä yhteisöjen tuomioistuimessa että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyn menettelyn osalta, mukaan lukien DSM:n väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

20 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin:

— jättää valituksen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana;

— velvoittaa Chemie Linzin korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

— jättää väliintulovaatimuksen kokonaisuudessaan tutkimatta;

— tai toissijaisesti jättää tutkimatta väliintulohakemuksessa esitetyt vaatimukset siitä, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoaisi sen kaikkiin niihin nähden, joille päätös on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko kyseisen päätöksen adressaatit valittaneet niitä koskevasta tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty, ja hylkää muilta osin väliintulovaatimuksen perusteettomana;

— tai ainakin hylkää väliintulovaatimuksen perusteettomana;

— joka tapauksessa velvoittaa DSM:n korvaamaan väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

21 Chemie Linz vetoaa valituksensa tueksi EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja menettelyvirheitä ja yhteisön oikeuden rikkomista koskeviin valitusperusteisiin, jotka liittyvät siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kieltäytyi aloittamasta uudelleen suullista käsittelyä ja määräämästä asian selvittämistoimista.

22 Komission hakemuksesta ja Chemie Linzin vastustuksesta huolimatta asian käsittelyä lykättiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 27.7.1992 tekemällä päätöksellä 15.9.1994 asti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta tehdyn valituksen johdosta asiassa C-137/92 P, komissio vastaan BASF ym., 15.6.1994 annetun tuomion (Kok. 1994, s. I-2555; jäljempänä yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio) vaikutusten tutkimiseksi.

## Väliintulovaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

23 Komissio katsoo, että DSM:n väliintulovaatimus on jätettävä tutkimatta. DSM on nimittäin selittänyt, että väliintulijana sillä on intressi valituksenalaisen tuomion kumoamiseen Chemie Linzin osalta. Komission mukaan kumoaminen ei saa hyödyttää kaikkia yksittäisiä yrityksiä, joille päätös on osoitettu, vaan ainoastaan niitä, jotka ovat nostaneet kumoamiskanteen; tämä on juuri yksi ero toimen kumoamisen ja sen mitättömyyden välillä. Jos tätä eroa ei tunnusteta, samalla kielletään kumoamiskanteiden nostamista koskevien määräaikojen sitovuus. DSM ei siis voi vedota mahdolliseen kumoamiseen, koska se ei ole valittanut yhteisöjen tuomioistuimeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-8/89, DSM vastaan komissio, 17.12.1991 antamasta tuomiosta (Kok. 1991, s. II-1833), jonka kohteena se oli. DSM pyrkii siten väliintulollaan ainoastaan kiertämään preklusiivista määräaikaa.

24 Edellä mainittu 30.9.1992 annettu määräys, jolla väliintulohakemus hyväksyttiin, on annettu ajankohtana, jona yhteisöjen tuomioistuin ei ollut vielä ratkaissut kysymystä kumoamisesta tai mitättömyydestä PVC-tapauksissa antamassaan tuomiossa. Komission mukaan virheet, joihin vedotaan tämän tuomion antamisen jälkeen, vaikka niitä koskevat väitteet oletettaisiin perustelluiksi, voivat koskea ainoastaan polypropeenipäätöksen kumoamista eivätkä sen mitättömyyden toteamista. DSM:llä ei näin ollen ole enää väliintulointressiä.

25 Lisäksi komissio vastustaa erityisesti sen DSM:n esittämän vaatimuksen tutkittavaksi ottamista, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa pitäisi todeta polypropeenipäätös mitättömäksi tai kumota se kaikkiin niihin nähden, joille se on osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, riippumatta siitä, ovatko ne valittaneet tuomiosta tai onko niiden valitus hylätty. Tämä vaatimus on komission mielestä jätettävä tutkimatta, koska DSM pyrkii saamaan käsiteltäväksi kysymyksen, joka koskee ainoastaan sitä itseään, vaikka sen on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä. EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulija voi esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia eikä esittää omia vaatimuksiaan. Tämä DSM:n vaatimusten kohta vahvistaa sen, että DSM pyrkii käyttämään väliintuloa kiertääkseen määräaikaa, jossa sen oli valitettava edellä mainitussa asiassa DSM vastaan komissio annetusta tuomiosta, jonka kohteena se oli.

26 Väliintulohakemuksesta kokonaisuudessaan esitetyn oikeudenkäyntiväitteen osalta on aluksi todettava, että 30.9.1992 annettu määräys, jolla yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi DSM:n väliintulijaksi tukemaan Chemie Linzin vaatimuksia, ei estä sitä, että DSM:n väliintulovaatimuksen tutkittavaksi ottamista arvioidaan uudelleen (ks. vastaavasti asia 138/79, Roquette Frères v. neuvosto, tuomio 29.10.1980, Kok. 1980, s. 3333).

27 Tässä yhteydessä on huomattava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan toisen kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetussa asiassa väliintulo-oikeus on kaikilla niillä, jotka osoittavat, että asian ratkaisu koskee heidän oikeuttaan. Artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia.

28 Chemie Linzin valituksessaan esittämillä vaatimuksilla pyritään kuitenkin lähinnä valituksenalaisen tuomion kumoamiseen sillä perusteella, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole todennut polypropeenipäätöstä mitättömäksi. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 49 kohdasta ilmenee, että yhteisön toimielinten säädöksiä koskevasta laillisuusolettamasta ovat poikkeuksena säädökset, joihin liittyvä lainvastaisuus on niin ilmeinen, ettei sitä voida mitenkään hyväksyä yhteisön oikeusjärjestyksessä. Sellaisilla säädöksillä ei voida katsoa olevan minkäänlaista, edes väliaikaista oikeusvaikutusta, ja niitä on siis pidettävä oikeudellisesti mitättöminä.

29 Toisin kuin komissio väittää, DSM:n väliintulointressi ei ole lakannut sen seurauksena, että yhteisöjen tuomioistuin antoi tuomion, jolla se kumosi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion ja katsoi, että viimeksi mainitun tuomioistuimen toteamat virheet eivät johtaneet PVC-tapauksissa riitautetun päätöksen mitättömyyteen. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio ei nimittäin koskenut polypropeenipäätöksen mitättömyyttä, eikä DSM:n intressi tämän mitättömyyden toteamiseen ole siis lakannut sen seurauksena.

30 Pitää tosin paikkansa, että Chemie Linz on vastauskirjelmässään luopunut osasta valitusperusteitaan ottaakseen huomioon yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamassa tuomiossa ratkaistun mitättömyyttä koskevan kysymyksen.

31 Kuitenkin siltä osin kuin Chemie Linz vaatii edelleen valituksenalaisen tuomion kumoamista ja väittää, että kyseinen polypropeenipäätös on tehty lainvastaisesti ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tehdä tarpeelliset tarkistukset näiden virheiden selvittämiseksi, DSM:llä on edelleen perusteltu syy tukea väliintulollaan näitä vaatimuksia sen vuoksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt näiden samojen virheiden perusteella todeta kyseinen päätös mitättömäksi.

32 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia C-150/94, Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, tuomio 19.11.1998, Kok. 1998, s. I-7235, 36 kohta) EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan vastaista ei ole se, että väliintulija esittää tukemansa asianosaisen väitteistä poikkeavia perusteluja, kunhan niillä pyritään tukemaan tämän asianosaisen vaatimuksia.

33 Nyt esillä olevassa asiassa DSM:n esittämillä polypropeenipäätöksen mitättömyyttä koskevilla perusteluilla pyritään erityisesti osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylätessään Chemie Linzin vaatimuksen käsittelyn uudelleen aloittamisesta ja asian selvittämistoimien määräämisestä jättänyt tutkimatta, oliko kyseinen päätös mitätön, ja rikkonut siten yhteisön oikeutta. Näin ollen vaikka DSM esittää Chemie Linzin väitteistä poikkeavia perusteluja, ne koskevat Chemie Linzin valituksessaan esittämiä perusteita, ja niillä pyritään tukemaan Chemie Linzin vaatimuksia valituksenalaisen tuomion kumoamiseksi, minkä vuoksi ne on tutkittava.

34 Komission esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä sitä DSM:n vaatimusta vastaan, joilla se vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan polypropeenipäätöksen mitättömäksi tai kumoamaan sen kaikkiin niihin nähden, joille se osoitettu, tai ainakin DSM:ään nähden, on todettava, että tämä vaatimus koskee erityisesti DSM:ää eikä vastaa Chemie Linzin vaatimuksia. Näin ollen vaatimus ei täytä EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännessä kohdassa asetettuja edellytyksiä, minkä vuoksi se on jätettävä tutkimatta.

## Valituksen tutkittavaksi ottaminen

35 Komissio väittää, että valitus on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta. Chemie Linz on sen mukaan ensimmäistä kertaa esittänyt useita tosiseikkoja ja väitteitä, joita ei ole käsitelty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Valittaja viittaa itse uusiin seikkoihin, kuten komission PVC-tapauksissa tekemään valitukseen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa pidettyihin käsittelyihin ns. matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa (yhdistetyt asiat T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 ja T-112/89, BASF ym. v. komissio, tuomio 6.4.1995, Kok. 1995, s. II-729; jäljempänä matalatiheyksinen polyetyleeni -tapaukset). Chemie Linz väittää ensimmäistä kertaa, ettei polypropeenipäätöstä olisi tehty hollannin- ja italiankielisinä versioina, ja esittää selvitystä, jonka mukaan komission hyväksymiin päätösteksteihin olisi tehty jälkikäteen muutoksia.

36 Komissio korostaa, että valituksella ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta ja että kaikki uudet perusteet on näin ollen jätettävä tutkimatta. Koska muutoksenhakumenettelyn tarkoituksena on tutkia oikeudelliselta kannalta ensimmäisessä oikeusasteessa annettu tuomio, valituksen pitäisi koskea riitaa sellaisena kuin se on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen annettua tuomionsa (asia C-18/91 P, V. v. parlamentti, tuomio 19.6.1992, Kok. 1992, s. I-3997).

37 Tältä osin on huomattava, että EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan (josta on tullut EY 225) ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutoksenhaku voi perustua vain oikeussääntöjen rikkomiseen eikä tosiseikkoja koskeviin kysymyksiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi sille esitetystä näytöstä ei — todistusaineiston vääristämistapausta lukuun ottamatta — ole oikeuskysymys, joka sellaisenaan voitaisiin saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi (ks. mm. asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994, Kok. 1994, s. I-667, 10 ja 42 kohta).

38 Toisaalta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan mukaan valituksessa ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

39 Tästä seuraa, että mikäli valittajan väitteet koskisivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen yhteydessä esitetystä selvityksestä, niitä ei voitaisi tutkia valituksen yhteydessä. Myös perusteet, jotka esitetään ensimmäisen kerran kyseisen valituksen yhteydessä, on jätettävä tutkimatta.

40 Sitä vastoin yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen, kun se ei ole todennut polypropeenipäätökseen liittyviä mahdollisia virheitä tai aloittanut suullista käsittelyä uudelleen ja määrännyt prosessinjohtotoimista ja asian selvittämistoimista, joita valittaja oli pyytänyt.

41 Tästä seuraa, että valitusta ei ole kokonaisuudessaan jätettävä tutkimatta, vaan on tapauskohtaisesti tutkittava, voidaanko Chemie Linzin väitteet ottaa valituksen yhteydessä tutkittavaksi.

**Valituksen tueksi esitetyt perusteet: menettelyvirheet ja yhteisön oikeuden rikkominen**

42 Chemie Linz väittää valituksensa tueksi valituksenalaisen tuomion 393—395 kohtaan viitaten, että siltä osin kuin siinä hylättiin Chemie Linzin vaatimus suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisesta ja tarpeellisten selvittämistoimien ja prosessinjohtotoimien määräämisestä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki menettelyvirheen, jolla loukattiin Chemie Linzin etuja, ja rikkoi

yhteisön oikeutta ja varsinkin EY:n perustamissopimuksen 164 artiklaa (josta on tullut EY 220 artikla) ja perustamissopimuksen 173 artiklaa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohtaa sekä 49, 62, 64 ja 65 artiklaa.

43 Chemie Linz arvostelee ensinnäkin sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole hyväksynyt sen vaatimusta suullisen käsittelyn uudelleen aloittamisesta ja selvittämistoimien määräämisestä. Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 62 ja 64 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen nojalla toteuttaa tällaisia toimia, perustamissopimuksen 164 artiklan mukainen velvollisuus varmistaa lain noudattaminen merkitsee sitä, että nämä toimet eivät kuulu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vapaaseen harkintavaltaan vaan sen harkinta on pikemminkin sidottua. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on aloitettava suullinen käsittely uudelleen, jos asianosainen vetoaa päätöksen kannalta ratkaiseviin uusiin tosiseikkoihin, joihin sillä ei ole ollut mahdollisuutta vedota ennen suullisen käsittelyn päättämistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on samalla tavoin määrättävä selvittämistoimista, jos on olemassa tarkkoja viitteitä sellaisista ratkaisevista olosuhteista, joita niihin vetoava asianosainen ei kykene näyttämään toteen.

44 Chemie Linzin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi sen 28.2.1992 tekemän hakemuksen sellaisilla perusteilla, jotka eivät kestä oikeudellista tarkastelua. Chemie Linz katsoo, että väitetyt virheet ovat niin vakavia, että niiden pitäisi johtaa polypropeenipäätöksen kumoamiseen, ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt selvittää ne määräämällä selvittämistoimista. Jos katsotaan komission esittämällä tavalla, että yhteisöjen tuomioistuinten on aloitettava suullinen käsittely uudelleen asian selvittämiseksi joko silloin, kun on viran puolesta täsmennettävä päätöksen kannalta merkittäviä tosiseikkoja, tai silloin, kun asianosaiset ovat eri mieltä päätöksen kannalta merkittävästä tosiseikasta, johon on vedottu määräajassa, on todettava, että nyt esillä olevassa asiassa ensimmäinen näistä edellytyksistä on selvästi täyttynyt.

45 Chemie Linz katsoo, ettei se olisi voinut esittää hakemustaan aikaisemmin. Sen mielestä on virheellistä komission tavoin vedota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohtaan tai päätellä, että 10.12.1991 ja 28.2.1992 välillä kulunut ajanjakso johtaisi oikeudenmenetykseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ensinnäkään viittaa tähän määräykseen.

Chemie Linz toteaa lisäksi, että tuomio, jonka mukaan riitautettuun päätökseen liittyy virhe, joka ei ole ollut aikaisemmin tiedossa ja joka johtaa päätöksen pätemättömyyteen, olisi toisessa oikeudenkäynnissä 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tosiseikkaa tai oikeudellista seikkaa koskeva peruste, jos sillä olisi välittömiä vaikutuksia viimeksi mainittuun oikeudenkäyntiin. Chemie Linz ei ole ensisijaisesti vedonnut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaan tuomioon vaan siihen, että matalatiheyksinen polyetyleeni -tapausten käsittelyn aikana ilmeni, että myös kyseisessä asiassa riitautetun päätöksen alkuperäiskappale puuttui.

46 Chemie Linzin mukaan ei voida vedota myöskään väitteeseen, jonka mukaan käsittelyn uudelleen aloittamista koskeva vaatimus olisi esitetty liian myöhään, jos sovelletaan analogisesti purkamismenettelyä koskevaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 125 artiklaa. Preklusiivisten määräaikojen analoginen soveltaminen on jo yleisten oikeusperiaatteiden nojalla poissuljettua. Olisi purkamismenettelyä koskevan preklusiivisen määräajan perusteen vastaista soveltaa sitä analogisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklassa määrättyyn tilanteeseen: preklusiivisella määräajalla pyritään turvaamaan oikeudellinen vakaus, joka perustuu sellaiseen oikeusvoiman saaneeseen ja oikeusvarmuuden takaavaan tuomioon, joka voidaan kyseenalaistaa ainoastaan tiukoin edellytyksin ja hyvin lyhyissä määräajoissa. Chemie Linzin mukaan tämänkaltaisessa tilanteessa ei voida vedota mihinkään perusteeseen, jolla voitaisiin vastaavalla tavalla rajoittaa mahdollisuutta vedota uusiin perusteisiin tai pyytää suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista. Koska tosiseikoista, joilla on ratkaisevaa merkitystä, on välttämätöntä saada täydellinen selvitys, työjärjestyksessä tunnustettuja oikeuksia olisi sitä vastoin tulkittava laajasti, lukuun ottamatta tapauksia, joissa menettelyä pyritään tahallisesti viivyttämään.

47 Chemie Linz korostaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hyväksynyt sen esiin tuomat uudet tosiseikat, eikä se ole hylännyt niitä liian myöhään esitettyinä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tältä osin tekemä arviointi sitoo myös yhteisöjen tuomioistuinta, paitsi jos se toteaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käyttäneen väärin harkintavaltaansa.

48 Chemie Linz vastustaa komission väitettä, jonka mukaan se olisi saanut tietää komission asiamiesten lausunnoista pian PVC-tapausten suullisen käsittelyn jälkeen. Chemie Linz, joka ei ollut näissä asioissa asianosaisena eikä istunnossa

edustettuna, sai tietää näistä komission asiamiehen istunnossa esittämistä lausunnoista myöhempänä ajankohtana, jota ei voida enää määrittää, ja sai niistä täsmällistä tietoa vasta 27.2.1992, jolloin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio julistettiin. Ennen kyseistä päivää Chemie Linzillä ei ole ollut mitään syytä epäillä komission päätöksentekomenettelyn laillisuutta. Chemie Linziä ei näin ollen voida arvostella siitä, että se on odottanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaa tuomiota toimittaakseen hakemuksensa.

49 Komission väite, jonka mukaan Chemie Linz ei olisi hakemuksessaan esittänyt riittävää selvitystä komission työjärjestyksen 12 artiklan rikkomisesta, on Chemie Linzin mukaan hylättävä. Se on esittänyt tosiseikat sillä tavoin riittävän täsmällisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on ollut velvollisuus aloittaa suullinen käsittely uudelleen. Se ei olisi voinut mitenkään kyseisenä ajankohtana esittää yksityiskohtaisempaa näyttöä. Koska komissio on yleisellä tasolla myöntänyt, ettei kyseistä 12 artiklaa noudatettu, tämä pätemättömyysperuste ei liity PVC-tapausten erityisiin olosuhteisiin, jotka koskevat komission vaihtumista.

50 Chemie Linz korostaa, että komission tulkinta, jonka mukaan polypropeenipäätöksen todistusvoimaiseksi saattamista koskevalla säännöllä olisi merkitystä ainoastaan siinä tapauksessa, että asiassa olisi vedottu yksityiskohtaisiin todisteisiin, joilla kyseenalaistettaisiin hyväksytyn tekstin tarkka sanamuoto, johtaisi siihen, että komission työjärjestyksen 12 artiklassa tarkoitetulla olennaisten muotomääräysten vaatimuksella ei olisi oikeusvaikutuksia niin kauan kuin tietyssä tapauksessa ei kyetä näyttämään toteen lopullisen hyväksymisen jälkeen tehtyä muutosta. Tämä tulkinta on Chemie Linzin mukaan myös yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 76 kohdan vastainen. Sen mukaan toimien todistusvoimaiseksi saattaminen on perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu olennainen muotomääräys. Näin ollen kussakin tapauksessa pitäisi varmistaa, että päätöksen lopullinen teksti on käytettävissä ja että siinä on komission puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoitukset.

51 Koska se, että pätemättömyysperuste tulee myöhemmin tietoon, on purkamisperuste, Chemie Linzin mukaan käsittelyn uudelleen aloittamista koskeva vaatimus olisi pitänyt hyväksyä, sillä myös uusi tosiseikka olisi ollut purkamisperuste, jos se olisi tullut myöhemmin tietoon. Chemie Linz toteaa

lisäksi, että aloitettaessa suullinen käsittely uudelleen on prosessiekonomisista syistä otettava huomioon useampia seikkoja kuin purkamismenettelyssä. Käänteen todettuna purkamisperusteen pitäisi aina olla peruste suullisen käsittelyn uudelleen aloittamiseksi. Se, että komission työjärjestyksen 12 artiklaa on todettu rikotun, on purkamisperuste ja näin ollen sitä suuremmalla syyllä peruste suullisen käsittelyn uudelleen aloittamiseksi.

52 Chemie Linz arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta myös siitä, että se ei ole selvittänyt tosiseikkoja työjärjestyksensä 64 artiklan 3 kohdan d alakohtaan, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi pyytää esittämään asiaan liittyviä asiakirjoja tai asiakirjojen otteita, perustuvan velvoitteensa mukaisesti. Tältä osin komissio toteaa virheellisesti, että Chemie Linz johtaisi perustamissopimuksen 173 artiklasta yleisen selvittämisvelvoitteen myöhään ja epätäsmällisesti esitettyjen tosiseikkojen osalta. Chemie Linz ei ole mielestään vedonnut tosiseikkoihin myöhässä eikä myöskään liian epätäsmällisesti, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt määrätä tarvittavista prosessinjohtotoimista merkityksellisten tosiseikkojen selventämiseksi.

53 Chemie Linz väittää, että se olisi vasta tällaisen selvittämisen jälkeen voinut esittää riittävän täsmällisiä väitteitä konkretisoidakseen paremmin komission olennaisten muotomääräysten rikkomista. Päinvastaisen hyväksyminen merkitsisi oikeusturvan epäämistä. Jos jo käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen hyväksymiseen tarvittaisiin täsmällisiä todisteita, vaikka kyseessä ovat Chemie Linzin mukaan komission sisäiset seikat, jotka eivät siten periaatteessa ole asianosaisten käytettävissä, näytön hankkimista koskevat säännöt menettäisivät merkityksensä ja komissio saisi oikeuden olla soveltamatta juuri sille asetettuja menettelysääntöjä.

54 Chemie Linzin mukaan on perusteltua, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki systemaattisesti, onko komissio todellisuudessa noudattanut kaikkia muotomääräyksiä, vaan ainoastaan siinä tapauksessa, että siitä on riittävää selvitystä. Asetettujen vaatimusten ei kuitenkaan pidä olla liian ankaria, sillä kysymys on komission sisäisistä asiakirjoista, jotka eivät siis ole komission päätösten kohteena olevien käytettävissä. Tämän vuoksi komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa pidetyssä PVC-tapausten istunnossa antamien lausuntojen olisi pitänyt olla riittävä peruste sen tutkimiseen, oliko komissio menetellyt samalla tavoin polypropeenipäätöksen tehdessään.

55 Chemie Linzin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sama jaosto on muissa oikeudenkäynneissä hyväksynyt vastaavanlaiset tietoja koskevat pyynnöt, vaikka ne ovat perustuneet selvityksiin, jotka eivät ole olleet sen täsmällisempiä. Chemie Linz vetoaa tältä osin DSM:n esittämiin perusteluihin. Menettelyn kannalta kohtelu poikkeaa huomattavasti asiasta T-30/91, Solvay vastaan komissio, tuomio 29.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1775) ja asiasta T-36/91, ICI vastaan komissio, tuomio 29.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1847) (jäljempänä soodakarbonaattitapaukset), jotka koskivat komission sellaisena ajankohtana tekemää päätöstä, jona sillä oli riittävästi aikaa asian käsittelemiseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäinen jaosto katsoi näissä tapauksissa, että niissä oli esitetty riittävän painavia perusteita, jotka niin ikään oli tuotu esiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion jälkeen, jotta voitiin pitää perusteltuna, että komissio esittää päätöksensä todistusvoimaiseksi saatetun version. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis täyttänyt tosiseikkojen selvittämisvelvoitteensa kahdella keskenään ristiriitaisella tavalla.

56 Toiseksi Chemie Linz vaatii yhteisöjen tuomioistuinta tutkimaan komission menettelysääntöjen rikkomista siirtämättä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle polypropeenipäätöksen pätemättömyysperusteina olevien tosiseikkojen määrittämistä. Prosessioikeudelliset ja prosessiekonomiset syyt puoltaisivat vaatimuksen hyväksymistä. Yhteisöjen tuomioistuin voisi tässä yhteydessä tehdä viran puolesta prosessinjohtotoimien edellyttämät toteamukset. Mikäli yhteisöjen tuomioistuin päättää itse ratkaista asian, sen pitäisi Chemie Linzin mukaan tehdä se samoilla edellytyksillä kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin siten, että se voi tutkia kaikki komission menettelysääntöjen rikkomiset, edellyttäen että näistä rikkomisista on saatu tieto ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen jälkeen. Sama pätee olosuhteisiin, joihin olisi voitu vedota ennen käsittelyn päättämistä. Chemie Linzillä pitäisi siis olla yhteisöjen tuomioistuimessa sama asema, jossa se olisi ollut, jos käsittely olisi aloitettu uudelleen. Tällaisessa tilanteessa asianosaiset olisivat voineet — jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklasta muuta johdu — esittää sellaisia muita tosiseikkoja, joihin ne olisivat voineet vedota istuntoon asti, mikäli nämä tosiseikat koskevat yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun päätöksen pätevyyttä. Chemie Linzin mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi jopa valituksen yhteydessä määrätä tarvittavista asian selvittämistoimista ja määrittää tosiseikaston työjärjestyksensä 60 artiklan mukaisesti.

57 DSM esittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävissä muissa asioissa on ilmennyt uusia vaiheita. Nämä seikat vahvistavat sen, että

komission on näytettävä toteen, että se on noudattanut itse vahvistamiaan olennaisia menettelysääntöjä, ja sen, että saadakseen tältä osin selvyyden ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on viran puolesta tai asianosaisen vaatimuksesta määrättävä selvittämistoimista tarkistaakseen merkitykselliset asiakirjaselvitykset. Soodakarbonaattitapauksissa komissio väitti, että Imperial Chemical Industries plc:n (jäljempänä ICI) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion jälkeen toimittama lisäys vastauskirjelmään ei sisältänyt selvitystä siitä, että komissio olisi rikkonut työjärjestyksensä määräyksiä, ja että ICI:n esittämä pyyntö selvittämistoimien määräämisestä oli uusi peruste. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli kuitenkin esittänyt kysymyksiä komissiolle ja ICI:lle yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta tehtävistä johtopäätöksistä ja kysynyt komissiolta, pystyikö se yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 32 kohta huomioon ottaen esittämään riidanalaisten päätösten pöytäkirjat ja todistusvoimaiset tekstit. Muiden menettelyvaiheiden jälkeen komissio oli lopulta myöntänyt, että todistusvoimaisina esitetyt asiakirjat olivat sellaisia vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiakirjojen esittämistä koskevan kehotuksen jälkeen.

58 DSM:n mukaan myös edellä mainituissa ns. matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräsi komission toimittamaan riidanalaisen päätöksen oikeaksi todistetun jäljennöksen. Komissio myönsi, ettei sitä ollut saatettu todistusvoimaiseksi komission jäsenten kollegion kokouksessa, jossa tämä päätös tehtiin. DSM korostaa, että näin ollen komission toimien todistusvoimaiseksi saattamista koskevan menettelyn on täytynyt tapahtua maaliskuun 1992 jälkeen. Tästä seuraa, että saman virheen eli sen, että päätöstä ei ole saatettu todistusvoimaiseksi, täytyy koskea myös polypropeenipäätöstä.

59 DSM toteaa lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt samanlaisia perusteluja kuin polypropeenitapauksissa asiassa T-34/92, Fiatagri ja New Holland Ford vastaan komissio, 27.10.1994 antamassaan tuomiossa (Kok. 1994, s. II-905, 24—27 kohta) ja asiassa T-35/92, Deere vastaan komissio, 27.10.1994 antamassaan tuomiossa (Kok. 1994, s. II-957, 28—31 kohta), kun se on hylännyt kantajien kanneperusteet sen vuoksi, että kantajat eivät olleet esittäneet vähäisintäkään selvitystä, joka asettaisi kyseenalaiseksi niiden riitauttamaa päätöstä koskevan pätevyysolettaman. Asiassa T-43/92, Dunlop Slazenger vastaan komissio, 7.7.1994 annetussa tuomiossa (Kok. 1994, s. II-441) kantajan väitteet hylättiin sillä perusteella, että päätös oli tehty ja annettu tiedoksi

komission työjärjestyksen mukaisesti. Yhdessäkään näistä tapauksista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole hylännyt kantajien väitteitä, joiden mukaan riidanalaisen toimen hyväksymiseen liittyy virheitä sillä perusteella, että menettelysääntöjä ei ole noudatettu.

60 Ainoat poikkeukset ilmenevät asiassa T-4/89 REV, BASF vastaan komissio, 26.3.1992 annetusta määräyksestä (Kok. 1992, s. II-1591) ja asiassa T-8/89 REV, DSM vastaan komissio, 4.11.1992 annetusta määräyksestä (Kok. 1992, s. II-2399); kantajat eivät kuitenkaan edes näissä asioissa vedonneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaan tuomioon uutena tosiseikkana, vaan muihin seikkoihin. Asiassa C-195/91 P, Bayer vastaan komissio, 15.12.1994 annetussa tuomiossa (Kok. 1994, s. I-5619) yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi väitteen siitä, että komissio olisi rikkonut oman työjärjestyksensä määräyksiä, koska väitettä ei ollut esitetty pätevästi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Sitä vastoin polypropeenimenettelyssä sama väite esitettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja hylättiin sillä perusteella, ettei sille ollut riittävää selvitystä.

61 DSM katsoo, että komission nyt esillä olevassa asiassa esittämä puolustus perustuu sellaisiin menettelyä koskeviin väitteisiin, joilla ei ole merkitystä, kun otetaan huomioon lähinnä todistustaakkakysymystä koskevan valituksenalaisen tuomion sisältö. DSM:n mukaan, jos komissio ei polypropeenitapauksissa esitä itse selvitystä noudatetun menettelyn lainmukaisuudesta, se johtuu siitä, että se ei pysty näyttämään, että se on noudattanut omaa työjärjestystään.

62 Komissio väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklassa tätä tuomioistuinta ei velvoiteta aloittamaan uudelleen suullista käsittelyä, kuten valittaja esittää, vaan annetaan siihen mahdollisuus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vakuuttavalla tavalla selittänyt ne syyt, joiden vuoksi sen ei ollut tarpeen aloittaa suullista käsittelyä uudelleen tai määrätä selvittämistoimista, sillä sen ei ollut viran puolesta täsmennettävä ratkaisun kannalta merkittäviä tosiseikkoja eikä myöskään selvennettävä asetetussa määräajassa esitettyä merkittävää tosiseikkaa, josta asianosaiset olisivat olleet eri mieltä.

63 Komission mukaan viran puolesta tarkistaminen olisi ollut tarpeen ainoastaan siinä tapauksessa, että asianosaiset olisivat esittäneet riittävää selvitystä polypropeenipäätöksen mitättömyydestä. Tältä osin Chemie Linz väittää komission

mielestä virheellisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi olettanut alkuperäiskappaleen puuttuvan, vaikka todellisuudessa se ainoastaan viittasi Chemie Linzin väitteisiin kysymystä arvioimatta. Komissio toteaa lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, jonka tehtävänä on periaatteessa arvioida selvittämistoimien tarpeellisuus, saattoi jopa asiaa viran puolesta tutkiessaan jättää ratkaisematta kysymyksen asianmukaisesti allekirjoitetun alkuperäiskappaleen olemassaolosta, sillä tällaisella virheellä ei olisi missään tapauksessa ollut merkitystä. Yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta lähtien on selvää, että jos päätöstä ei ole saatettu todistusvoimaiseksi komission työjärjestyksen 12 artiklan mukaisesti, se voi johtaa päätöksen kumoamiseen eikä sen mitättömyyteen. Chemie Linz ei kuitenkaan ole esittänyt riittävän konkreettisella tavalla asianmukaisessa määräajassa perustetta, joka koskisi tämän määräyksen rikkomista, eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ole siis tarvinnut tutkia kysymystä asianmukaisesti allekirjoitetun alkuperäiskappaleen olemassaolosta, edes polypropeenipäätöksen kumoamisen kannalta.

64 Chemie Linzin 28.2.1992 päivätty hakemus perustuu komission mukaan polypropeenipäätöksen mitättömyyteen eikä sen pätemättömyyteen. Vaikka tätä perustetta olisi arvioitu pätemättömyysperusteena, se ei olisi ollut riittävän täsmällinen ja perusteltu ja se olisi esitetty liian myöhään. Chemie Linzin olisi komission mukaan pitänyt esittää näyttöä tämän perusteensa tueksi, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi vastaavissa tapauksissa yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion jälkeen (em. asiat Dunlop Slazenger v. komissio, Fiatagri ja New Holland Ford v. komissio ja Deere v. komissio). Sitä vastoin peruste, jolla kantaja ainoastaan väittää, ettei päätöksestä ole olemassa asianmukaisesti allekirjoitettua versiota, ei ole riittävän perusteltu eikä se voi siten horjuttaa kaikkia päätöksiä koskevaa pätevyysolettamaa. Komissio toteaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen muissa oikeudenkäynneissä määräämistä selvittämistoimista, että niistä on määrätty pätevyysolettamaa vastaan esitettyjen täsmällisten selvitysten perusteella. PVC-tapauksissa kantajat esittävät täsmällistä selvitystä kyseisistä oikeudenkäynneistä. Sama pätee komission mukaan muihin oikeudenkäynteihin (ks. asiat T-30/91 ja T-36/91, Solvay ja ICI v. komissio, määräys 25.10.1994, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asiat T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 ja T-112/89, BASF ym. v. komissio, määräys 10.3.1992, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; määräyksissä viitataan selvästi asioiden erityisiin olosuhteisiin). Komission mukaan valituksenalaisen tuomion antamiseen johtaneessa menettelyssä ei ole tapahtunut mitään vastaavaa.

65 Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on komission mukaan tutkinut Chemie Linzin 28.2.1992 toimittaman hakemuksen mutta katsonut, että kantaja ei ollut esittänyt asetetussa määräajassa merkityksellisiä tosiseikkoja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti pohtinut, onko polypropeenipäätökseen liittyviä virheitä koskeva kanneperuste esitetty ajoissa menettelyn kuluessa, kun otetaan huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukainen sääntö, jonka mukaan kirjallisen käsittelyn päätyttyä ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

66 Komission mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaa tuomiota ei voida pitää käsittelyn kuluessa esille tulleena perusteena, koska EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua purkamismenettelyä koskeva oikeuskäytäntö pätee myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohtaan. Tämän oikeuskäytännön mukaan (em. asia BASF v. komissio, määräyksen 12 kohta ja asia C-403/85 REV, Ferrandi v. komissio, tuomio 19.3.1991, Kok. 1991, s. I-1215) toisen oikeusasteen antamalla tuomiolla ei voida perustella tuomion purkamista.

67 Komission asiamiesten PVC-tapausten suullisessa käsittelyssä marraskuussa 1991 esittämien selitysten osalta komissio toteaa, että Chemie Linz oli edustettuna tässä oikeudenkäynnissä ja että on syytä olettaa, että se sai tietää komission asiamiesten esittämistä selityksistä pian näissä tapauksissa pidetyn suullisen käsittelyn jälkeen. Chemie Linzin väite, jonka mukaan se sai varmuudella tietää, mitä komission asiamies oli sanonut PVC-tapauksissa, vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamasta tuomiosta, on ristiriidassa sen 28.2.1992 esittämän suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen kanssa, jossa se viittaa PVC-tapausten suulliseen käsittelyyn osallistuneiden antamiin tietoihin. Tämän vuoksi Chemie Linz ei ole esittänyt pätemättömyysperustetta ajoissa vaan yli kolme kuukautta myöhemmin. Komissio huomauttaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 125 artiklan mukaan tuomion purkamista koskevan vastaavan tapauksen osalta sovellettava määräaika on kolme kuukautta siitä päivästä, jona hakija sai tiedon hakemuksen perusteena olevista tosiseikoista.

68 Komissio toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei pitänyt polypropeenipäätöksen alkuperäiskappaleen puuttumisen perusteella määrätä sel-

vittämistoimista, ei mitättömyyden selvittämiseksi, mihin valituksenalaisessa tuomiossa viitataan, eikä myöskään kyseisen päätöksen mahdollisen pätemättömyyden kannalta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että Chemie Linz ei ollut esittänyt riittävää selvitystä, jonka perusteella voitaisiin olettaa, että periaatetta, jonka mukaan tehtyä päätöstä ei voida muuttaa, olisi loukattu. Lisäksi tämä peruste on esitetty liian myöhään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan määräysten vastaisesti. Toisin kuin Chemie Linz väittää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole millään tavoin katsonut, että Chemie Linzin väitteet olisi esitetty ajoissa. Päinvastoin se on pitänyt kysymystä epäselvänä eikä se ole ottanut siihen kantaa, koska se on tutkinut polypropeenipäätöksen mitättömyyttä koskevan kysymyksen viran puolesta.

69 Sen Chemie Linzin väitteen osalta, jonka mukaan kyseessä olisi ollut myös purkamisperuste, minkä olisi pitänyt johtaa suullisen käsittelyn uudelleen aloittamiseen, komissio toteaa, että sen asiamiehen PVC-tapausten käsittelyssä antama lausunto ei olisi yksinään johtanut polypropeenitapauksessa erilaiseen päätökseen. EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklan mukaan ainoastaan merkitykseltään ratkaisevat tosiseikat voivat olla purkamisperusteina.

70 Sen osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitetään rikkoneen velvollisuutta selvittää tosiseikkoja, komissio korostaa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 49 artiklassa eikä myöskään 64 artiklan 3 kohdan d alakohdassa määritellä, millä edellytyksillä prosessinjohtotoimia voidaan vaatia. Samoista syistä, joista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan vaatimuksen, se oli perustellusti määräämättä Chemie Linzin vaatimia prosessinjohtotoimia. Komission mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 kohdassa kuvattujen prosessinjohtotoimien tarkoituksena on varmistaa asioiden valmistelu ja käsittely eikä korvata kantajan laiminlyöntejä sen esittäessä kanneperusteitaan.

71 Lopuksi komissio pohtii, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi rikkonut työjärjestyksensä 65 artiklaa, kun siinä ainoastaan määritellään ne todisteet, jotka voidaan ottaa oikeudenkäynnissä huomioon.

72 Komissio toteaa DSM:n väitteistä, että niihin sisältyy korjaamaton virhe, koska niissä ei oteta huomioon PVC-tapausten ja nyt esillä olevan asian eroja ja koska ne perustuvat siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antama tuomio on ymmärretty väärin.

73 Lisäksi komissio pysyy kannassaan, jonka mukaan soodakarbonaattitapauksissa kantajat eivät olleet esittäneet riittävästi todisteita perustellakseen sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi vaadittava komissiota esittämään asiakirjoja. Joka tapauksessa sekä kyseisissä tapauksissa että matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa, joihin DSM myös vetoaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ratkaissut käsiteltäväkseen saatetun asian sen erityiset olosuhteet huomioon ottaen. Polypropeenimenettelyssä polypropeenipäätöksen väitetyt puutteellisuudet olisi voitu ilmoittaa jo vuodesta 1986 alkaen, mutta kukaan ei sitä tehnyt.

74 Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä mainituissa asioissa Fiatagri ja New Holland Ford vastaan komissio ja Deere vastaan komissio antamissaan tuomioissa hylännyt kantajien ajoissa esittämät väitteet sillä perusteella, että väitteitä ei ollut näytetty toteen, sama ratkaisu soveltuu komission mukaan sitä suuremmalla syyllä nyt esillä olevaan asiaan, jossa polypropeenipäätöksen muotovirheitä koskevat väitteet on esitetty liian myöhään ja ilman todisteita.

75 Menettelyvirheitä ja yhteisön oikeuden rikkomista koskevat valitusperusteet on tutkittava yhdessä. Chemie Linzin esittämä yhteisön oikeuden rikkomista koskeva valitusperuste — olipa kyse perustamissopimuksen 164 ja 173 artiklasta tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen tässä yhteydessä esiin tuoduista eri määräyksistä — koskee lähinnä sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kieltäytynyt aloittamasta suullista käsittelyä uudelleen ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimia, ja on siten päällekkäinen menettelyvirheitä koskevan valitusperusteen kanssa.

76 Tästä seuraa, että on tarkistettava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kieltäytyessään aloittamasta uudelleen suullista käsittelyä ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimia tehnyt oikeudellisia virheitä.

77 Prosessinjohtotoimien osalta on huomattava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi vaatia asianosaisia toimittamaan kaikki sen haluamat asiakirjat ja antamaan kaikki sen haluamat tiedot. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan prosessinjohtotoimilla pyritään varmistamaan, että asiat valmistellaan ja käsitellään ja riidat ratkaistaan parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

78 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaan prosessinjohtotoimien tavoitteena on erityisesti varmistaa kirjallisen ja suullisen käsittelyn moitteeton kulku ja helpottaa asian selvittämistoimia sekä määrittää ne seikat, joiden osalta asianosaisten on täydennettävä todisteluaan tai joiden osalta asian selvittämistoimet ovat tarpeen. Kyseisen 64 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja 4 kohdan mukaan prosessijohtotoimiin voi kuulua erityisesti se, että asianosaisia pyydetään esittämään asiaan liittyviä asiakirjoja ja asiakirjojen otteita, ja asianosaiset voivat asian käsittelyn missä vaiheessa tahansa ehdottaa näitä toimia.

79 Kuten yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa C-185/95 P, Baustahlgewebe vastaan komissio, 17.12.1998 antamassaan tuomiossa (Kok. 1998, s. I-8417, 93 kohta), asianosainen voi pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään prosessinjohtotoimena, että vastapuoli esittää hallussaan olevia asiakirjoja.

80 Kuitenkin sekä prosessinjohtotoimien tavoitteista että tarkoituksesta, sellaisina kuin ne ilmenevät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 1 ja 2 kohdasta, seuraa, että prosessinjohtotoimet kuuluvat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin eri vaiheisiin, joiden kulkua niillä pyritään helpottamaan.

81 Tästä seuraa, että asianosainen voi suullisen käsittelyn päättymisen jälkeen vaatia prosessinjohtotoimia ainoastaan, jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättää aloittaa suullisen käsittelyn uudelleen. Näin ollen ensimmäisen oikeus-

asteen tuomioistuimen olisi pitänyt ratkaista tällainen vaatimus ainoastaan siinä tapauksessa, että se olisi hyväksynyt suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan hakemuksen, minkä vuoksi Chemie Linzin tältä osin esittämiä väitteitä ei ole tarpeen tutkia erikseen.

82 Selvittämistoimia koskevan pyynnön osalta on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti (ks. mm. asia 77/70, Prelle v. komissio, tuomio 16.6.1971, Kok. 1971, s. 561, 7 kohta ja asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok. 1995, s. I-4921, 53 kohta) tällainen suullisen käsittelyn päättymisen jälkeen esitetty pyyntö voidaan hyväksyä vain silloin, kun se koskee tosiseikkoja, joiden vaikutus voi olla riidan lopputuloksen kannalta ratkaiseva, ja kun pyynnön esittäjä ei ole voinut vedota näihin seikkoihin ennen suullisen käsittelyn päättämistä.

83 Sama ratkaisu soveltuu suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista koskevaan vaatimukseen. On totta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 artiklan perusteella tällä tuomioistuimella on asiassa harkintavaltaa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on kuitenkin hyväksyttävä vaatimus ainoastaan, jos asianosainen vetoaa tosiseikkoihin, joilla voi olla ratkaiseva merkitys ja joihin tämä ei ole voinut vedota ennen suullisen käsittelyn päättämistä.

84 Nyt esillä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty suullisen käsittelyn uudelleen aloittamista ja selvittämistoimia koskeva vaatimus perustui ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antamaan tuomioon sekä komission asiamiesten ilmoituksiin PVC-tapauksissa pidetyssä istunnossa ja matalatiheyksinen polyetyleeni -tapausten käsittelyn aikana ilmenneisiin tosiseikkoihin.

85 Tältä osin on todettava, että komission oletetusta käytännöstä esitettyjä yleisluonteisia toteamuksia, jotka perustuvat muissa asioissa annettuun tuomioon tai muissa menettelyissä esitettyihin ilmoituksiin ja ilmenneisiin tosiseikkoihin, ei voida sinänsä pitää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävän asian lopputuloksen kannalta ratkaisevina.

86 Siltä osin kuin Chemie Linz väittää, että sen 28.2.1992 päivätyssä hakemuksessaan esittämien tosiseikkojen olisi pitänyt johtaa valituksenalaisen tuomion purkamiseen tai ainakin siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi hyväksynyt kyseisen hakemuksen, riittää kun todetaan, että edellä esitetyillä perusteilla tosiseikoilla, joihin Chemie Linz vetosi, ei ollut EY:n tuomioistuimen perussäännön 41 artiklassa tarkoitettua merkitykseltään ratkaisevaa vaikutusta, eikä kyseistä tuomiota siten olisi voitu purkaa niiden perusteella.

87 Toisaalta on huomattava, että valittajalla oli mahdollisuus jo kannekirjelmässään esittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle ainakin vähimmäismäärä selvitystä siitä, että prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet ovat asian käsittelyn kannalta tarpeellisia, jotta voidaan osoittaa, että polypropeenipäätös oli tehty kieliä koskevan järjestelyn sovellettavien määräysten vastaisesti tai että sitä oli muutettu sen jälkeen, kun komission jäsenten kollegio oli hyväksynyt sen, taikka että alkuperäiskappaleet puuttuivat, kuten tietyt kantajat tekivätkin PVC-tapauksissa ja matalatiheyksinen polyetyleeni -tapauksissa, joihin Chemie Linz vetoaa (ks. vastaavasti em. asia Baustahlgewebe v. komissio, tuomion 93 ja 94 kohta).

88 Tästä seuraa, että hakemus on joka tapauksessa toimitettu liian myöhään, ilman että olisi tarpeen tutkia, onko Chemie Linz tiennyt komission väittämällä tavalla ennen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion julistamista niistä tosiseikoista, joihin se on vedonnut 28.2.1992 päivätyssä hakemuksessaan.

89 Tältä osin on tärkeää huomata, toisin kuin Chemie Linz väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole valituksenalaisessa tuomiossa katsonut, että Chemie Linzin 28.2.1992 päivätyssä hakemuksessaan esittämiin tosiseikkoihin olisi vedottu ajoissa.

90 Lisäksi on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole ollut velvollisuutta määrätä suullista käsittelyä aloitettavaksi uudelleen sillä perusteella, että sillä on väitetty olevan velvollisuus tutkia viran puolesta polypropeenipäätöksen hyväksymismenettelyn lainmukaisuutta koskevat perusteet. Tällainen velvollisuus perusteiden tutkimiseen viran puolesta voi olla olemassa ainoastaan asiakirja-aineistoon liitettyjen tosiseikkoja koskevien selvitysten perusteella.

91 Näin ollen on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä kieltäytyessään aloittamasta suullista käsittelyä uudelleen ja määräämästä prosessinjohto- ja selvittämistoimista.

92 Kun otetaan huomioon Chemie Linzin väitteet polypropeenipäätökseen liittyvistä virheistä ja DSM:n edustama näkemys, jonka mukaan tästä seuraa, että kyseinen päätös olisi oikeudellisesti mitätön, on vielä tarkistettava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkonut yhteisön oikeutta tulkitessaan toimen mitättömyyden toteamisen edellytyksiä.

93 Tältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen PVC-tapauksissa antaman tuomion 48—50 kohdasta ilmenee, että yhteisön toimielinten säädöksiä koskee periaatteessa laillisuusolettama, ja niiden mahdollisista lainvastaisuuksista huolimatta niillä on näin ollen oikeusvaikutuksia niin kauan kuin niitä ei ole kumottu tai peruutettu.

94 Poikkeuksen tähän periaatteeseen muodostavat kuitenkin säädökset, joihin liittyvä lainvastaisuus on niin ilmeinen, ettei sitä voida mitenkään hyväksyä yhteisön oikeusjärjestyksessä. Sellaisilla säädöksillä ei voida katsoa olevan minkäänlaista, edes väliaikaista oikeusvaikutusta, ja niitä on siis pidettävä oikeudellisesti mitättöminä. Poikkeuksen tarkoituksena on säilyttää kahden sellaisen perustavanlaatuisen mutta joskus vastakkaisen vaatimuksen välinen tasapaino, jotka oikeusjärjestyksen on täytettävä — tällaisia vaatimuksia ovat oikeussuhteiden vakaus sekä legaliteettiperiaatteen kunnioittaminen.

95 Koska yhteisön toimielinten säädöksen mitättömäksi julistamisen seuraukset ovat vakavia, on selvää, että oikeusvarmuussyistä tällainen toteamus voidaan tehdä ainoastaan täysin poikkeuksellisissa tilanteissa.

96 Kuten PVC-tapauksissa, riippumatta siitä, tarkastellaanko niitä lainvastaisuuksia, joihin Chemie Linz on vedonnut ja jotka koskevat polypropeenipäätöksen hyväksymismenettelyä, erikseen vai yhdessä, ne eivät vaikuta niin ilmeisiltä, että mainittua päätöstä olisi pidettävä oikeudellisesti mitättömänä.

97 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole rikkonut yhteisön oikeutta toimen mitättömyyden toteamista koskevien edellytysten osalta.

98 Siltä osin kuin valittaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta tutkimaan polypropeenipäätöksen lainmukaisuuden ja määräämään asian selvittämistoimista niiden olosuhteiden selvittämiseksi, joissa komissio on tehnyt polypropeenipäätöksen, riittää kun todetaan, että tällaisia kysymyksiä ei tutkita valituksen yhteydessä, joka on rajattu oikeuskysymyksiin.

99 Asian selvittämistoimet johtaisivat väistämättä siihen, että yhteisöjen tuomioistuin ottaisi kantaa tosiseikkoja koskeviin kysymyksiin ja muuttaisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävän riidan kohdetta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

100 Toisaalta valitus koskee ainoastaan valituksenalaista tuomiota, ja yhteisöjen tuomioistuin voisi EY:n tuomioistuimen perussäännön 54 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti ratkaista asian itse ainoastaan siinä tapauksessa, että tämä tuomio kumottaisiin. Tästä seuraa, että niin kauan kuin valituksenalaista tuomiota ei ole kumottu, yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole tutkia polypropeenipäätökseen liittyviä mahdollisia virheitä.

101 Edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

## Oikeudenkäyntikulut

102 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Chemie Linz on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. DSM vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Valitus hylätään.**

**2) Chemie Linz GmbH velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

3) **DSM NV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Kapteyn Hirsch Mancini

Murray Ragnemalm

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä heinäkuuta 1999.

R. Grass

kirjaaja

P. J. G. Kapteyn

kuudennen jaoston puheenjohtaja